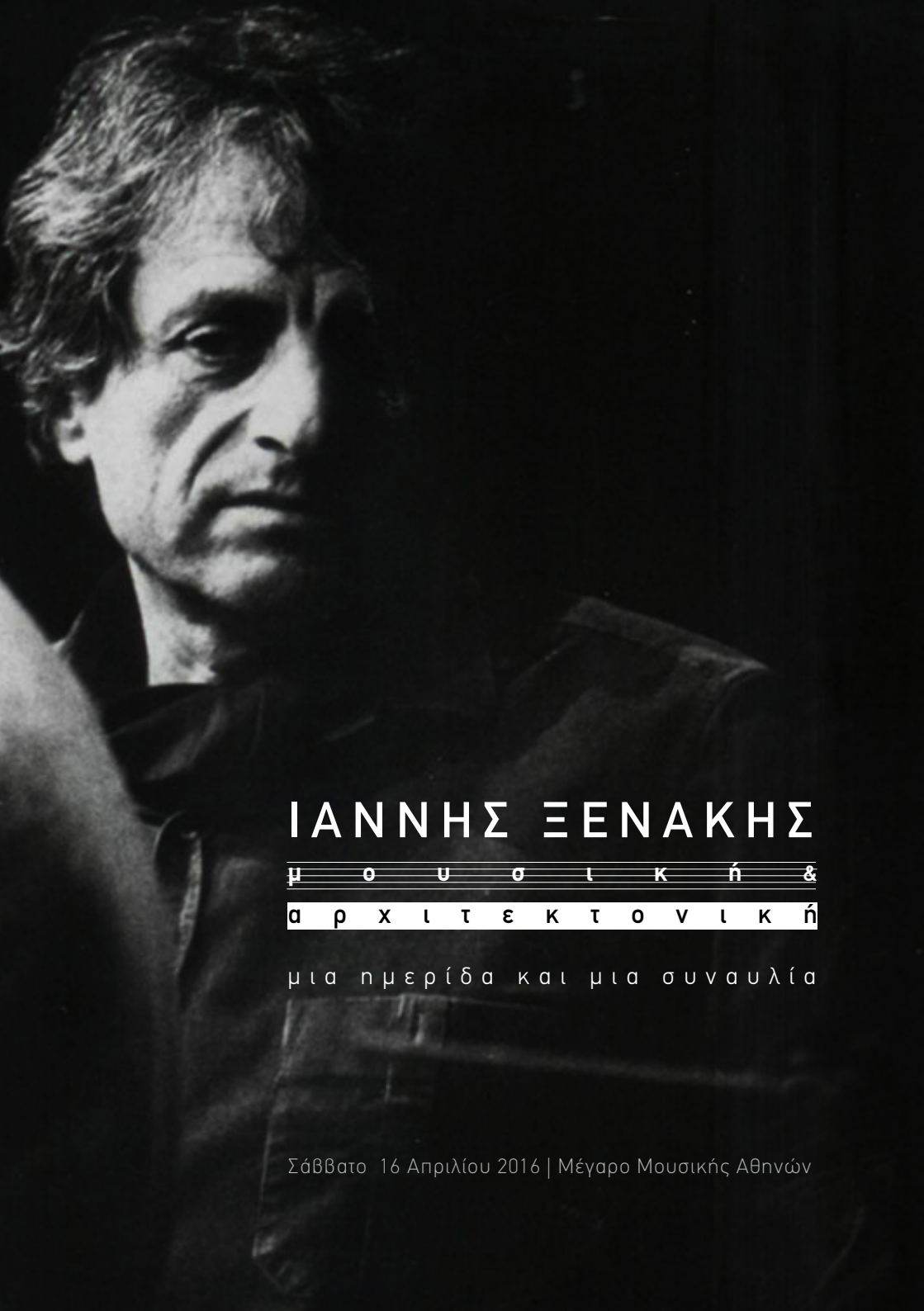

ΙΑΝΝΗΣ ΞΕΝΑΚΗΣ

μ ο υ σ ι κ ή &
α ρ χ ι τ ε κ τ ο ν ι κ ή

μια ημερίδα και μια συναυλία

Σάββατο 16 Απριλίου 2016 | Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

Επιστημονική & Οργανωτική Επιτροπή:

Αναστασία Γεωργάκη, αναπληρώτρια καθηγήτρια ΤΜΣ ΕΚΠΑ

Έλενα Κωνσταντινίδου, επίκουρος καθηγήτρια Σχολής Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ

Παναγιώτης Τουρνικιώτης, καθηγητής Σχολής Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ

Αχιλλέας Χαλδαιάκης, αναπληρωτής καθηγητής - Πρόεδρος του ΤΜΣ ΕΚΠΑ

Έντυπο πρόγραμμα

Επιμέλεια: Έλενα Κωνσταντινίδου

Σχεδιασμός τεύχους - επεξεργασία εικόνων: Θανάσης Βάγιας, Ίλια Πολιτοπούλου

Μετάφραση/γλωσσική επιμέλεια: Δέσποινα Παπαγιαννοπούλου

Εκτύπωση: Εργαστήριο εντύπου σχολής αρχιτεκτόνων ΕΜΠ

Η ΗΜΕΡΙΔΑ ΜΕ ΘΕΜΑ «ΞΕΝΑΚΗΣ: ΜΟΥΣΙΚΗ | ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ» ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΧΩΡΑ

στην Αθήνα, το Σάββατο 16 Απριλίου 2016, στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών (Αίθουσα Δημήτρης Μητρόπουλος). Συνδιοργανώνεται από το Τμήμα Μουσικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ και τη Σχολή Αρχιτεκτόνων του ΕΜΠ, με την ευκαιρία μιας διπλής επετείου: αφενός, των 25 ετών από την ίδρυση του Τμήματος Μουσικών Σπουδών και, αφετέρου, των εκδηλώσεων για τα 50 χρόνια από το θάνατο του Le Corbusier. Οι εκδηλώσεις στη μνήμη του Le Corbusier, με γενικό τίτλο «Αναφορά στον ΕΛ/Le Corbusier», εντάσσονται στο ευρύτερο πλέγμα εκδηλώσεων που γίνονται φέτος διεθνώς για τον μεγάλο αρχιτέκτονα. Στην Ελλάδα οργανώνονται από τη Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, με τη στήριξη του Ιδρύματος Le Corbusier, του Γαλλικού Ινστιτούτου, της Ελβετικής Πρεσβείας στην Αθήνα, του Ελληνικού Ινστιτούτου Αρχιτεκτονικής, της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων του Ιδρύματος Le Corbusier και άλλων πολιτιστικών και επιστημονικών φορέων.

Στην ημερίδα συμμετέχουν διακεκριμένοι μουσικολόγοι και αρχιτέκτονες που έχουν ασχοληθεί με το έργο του Ιάννη Ξενάκη και την πολύπλευρη σχέση μουσικής και αρχιτεκτονικής, με κύριο άξονα το έργο του. Οι θεματικές της ημερίδας κινούνται γύρω από τα μαθηματικά μοντέλα της αρχιτεκτονικής και της μουσικής, τη γλώσσα της αρχιτεκτονικής σε σχέση με τη μουσική, τη γλώσσα της μουσικής σε σχέση με την αρχιτεκτονική, ζητήματα χρονικότητας και χωρικότητας, τη μελέτη των μουσικών έργων του Ξενάκη μέσα από τα μονοπάτια της αρχιτεκτονικής και του σχεδιασμού κτηρίων από τον ίδιο μέσα από τη γλώσσα της μουσικής.

Η εκδήλωση ολοκληρώνεται με το ρεσιτάλ του διεθνούς φήμης πιανίστα Ερμή Θεοδωράκη, ειδικευμένου στην ερμηνεία των έργων του Ξενάκη.

πρόγραμμα ημερίδας

- 15.30 – 16.00 Προσέλευση και υποδοχή συμμετεχόντων
- 16.00 – 16.30 Χαιρετισμοί: Αχιλλεύς Γ. Χαλδαιάκης, πρόεδρος ΤΜΣ ΕΚΠΑ
Ελένη Μαϊστρου, κοσμήτορας Σχολής Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ
- Συνεδρία 1** **ΙΑΝΝΗΣ ΞΕΝΑΚΗΣ: Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ**
Προεδρείο: Κωνσταντίνα Δεμίρη, καθηγήτρια Σχολής Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ
- 16.30 – 16.50 Παναγιώτης Τουρνικιώτης, καθηγητής Θεωρίας της Αρχιτεκτονικής, Σχολή Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ
Ξενάκης / Le Corbusier
- 16.50 – 17.10 Ελισάβετ Κιουρτσόγλου, αρχιτέκτων Μηχ. Π. Θ., υπ. διδάκτωρ Université Paris 8
Αναλογίες μεταξύ Μουσικής και Αρχιτεκτονικής στο έργο του Ιάννη Ξενάκη: Το μοναστήρι της Τουρέτ
- 17.10 – 17.30 Sharon Kanach, Musician, Vice-President Centre Iannis Xenakis, Université de Rouen
Mosaic of Coherences: Examining the relationships between Xenakis's Music and Architecture
- 17.30 – 17.50 Συζήτηση – Ερωτήσεις στους εισηγητές της συνεδρίας 1
- 17.50 – 18.20 Διάλειμμα - Καφές

- Συνεδρία 2** **ΞΕΝΑΚΗΣ: Η ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ**
Προεδρείο: Μάρκος Τσέτσος, καθηγητής Τμήμα Μουσικών Σπουδών ΕΚΠΑ
- 18.20 – 18.40 Μάκης Σολωμός, καθηγητής Μουσικολογίας, Université Paris 8
Η μουσική ως «κινητή αρχιτεκτονική». Η επιρροή της αρχιτεκτονικής στη μουσική του Ξενάκη
- 18.40 – 19.00 Αντώνιος Αντωνόπουλος, συνθέτης, διδάκτωρ Αναλυτικής και Συστηματικής Μουσικολογίας
Η ηχοπλαστική ως τεχνική Αρχιτεκτονικών και μαθηματικών εφαρμογών στη σύνθεση
- 19.00 – 19.20 Αναστασία Γεωργάκη, αν. καθηγήτρια Μουσικής Τεχνολογίας ΤΜΣ ΕΚΠΑ
Η αρχιτεκτονική του ήχου στο «Πολύτοπο των Μυκηνών» (1978) του Ι. Ξενάκη
- 19.20 – 19.50 Συζήτηση – Ερωτήσεις στους εισηγητές της Συνεδρίας 2
- Παρουσίαση, συντονισμός:** Έλενα Κωνσταντινίδου, επίκουρη Καθηγήτρια Σχολής Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ

πρόγραμμα συναυλίας

21.00 ΙΑΝΝΗΣ ΞΕΝΑΚΗΣ - IANNIS XENAKIS (1921-2001)
ΤΑ ΑΠΑΝΤΑ ΓΙΑ ΠΙΑΝΟ - THE COMPLETE PIANO WORKS

Ερμηνεύει ο **ΕΡΜΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ**

Six Chansons - Έξι Τραγούδια (1951)

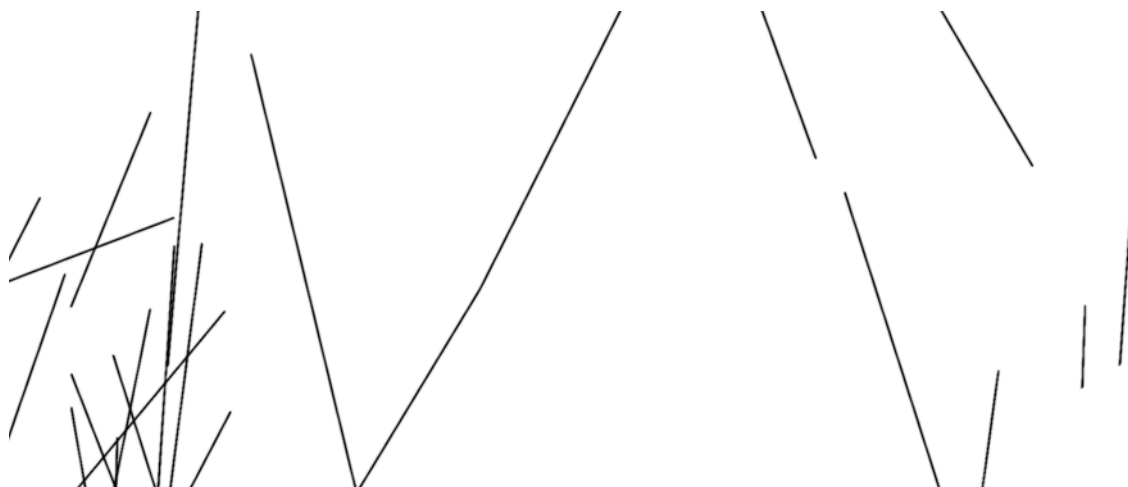
1. Μόσκος μυρίζει
2. Είχα μια αγάπη κάποτε
3. Μια πέρδικα κατέβαινε
4. Τρεις καλογέροι κρητικοί
5. Σήμερα μάυρος ουρανός
6. Σούστα

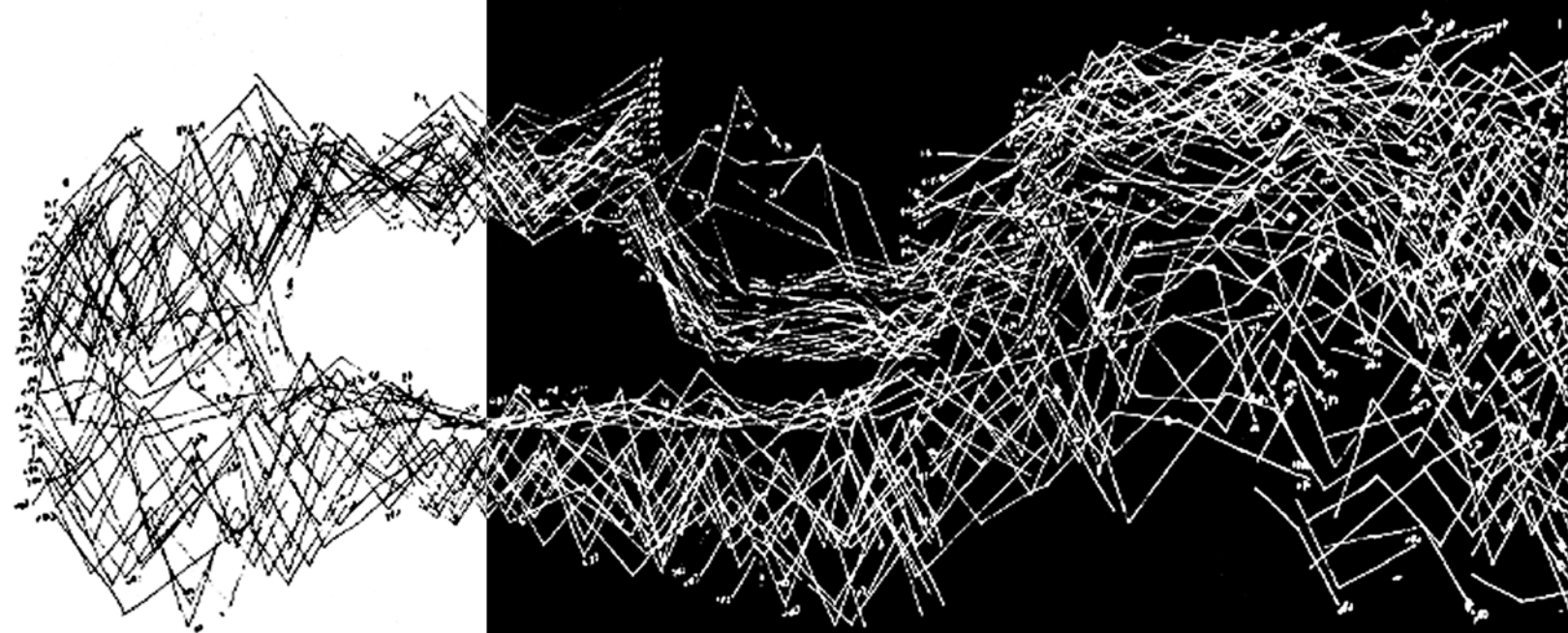
Έρμα - Herma (1960-61)

Ευρυάλη - Evryali (1973)

Mists (1980)

à r. (Hommage à Ravel) (1987)

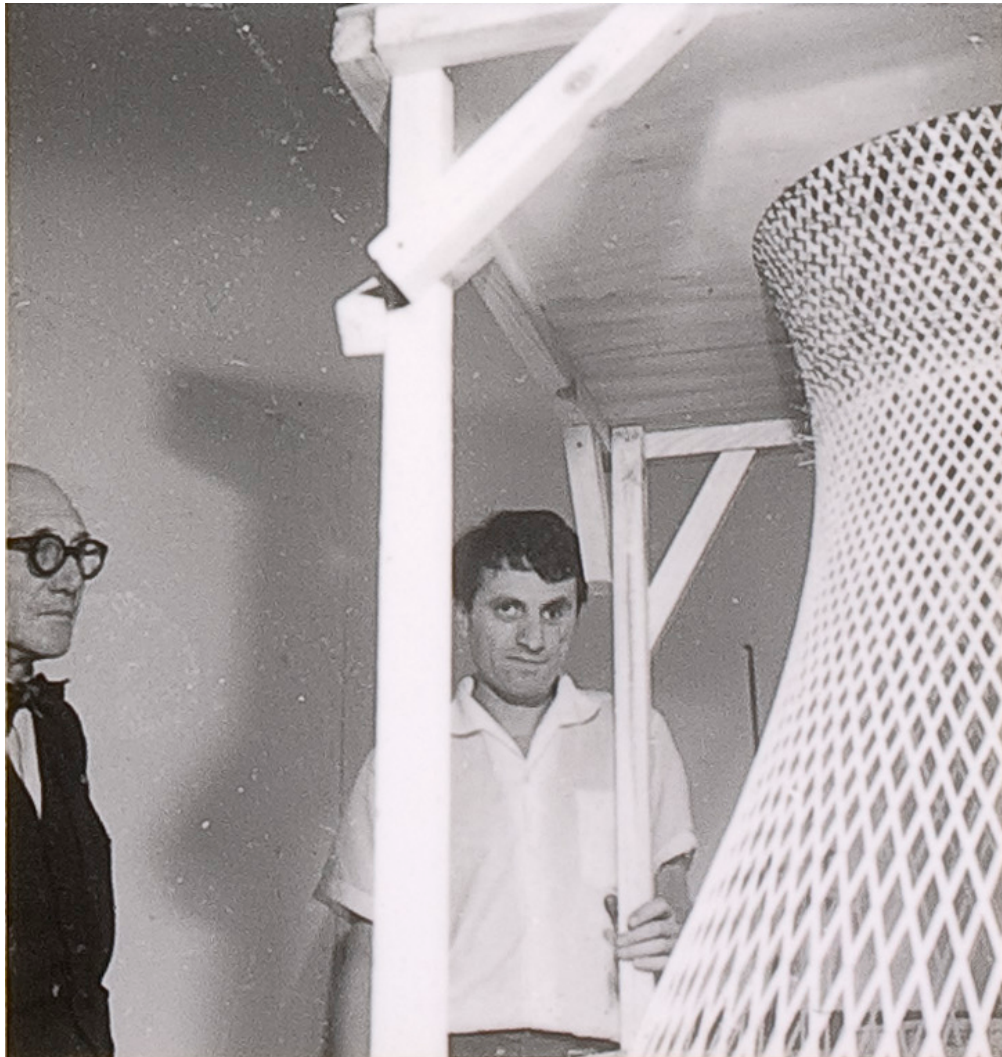

π ε ρ ι λ ή ψ ε ι ς

Καθηγητής Σχολής
Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ

Η σχέση του Le Corbusier με τον Ξενάκη υπήρξε σχέση μαθητείας, που εξελίχθηκε δυναμικά σε μια στενή συνεργασία με απρόσμενα δημιουργικά αποτελέσματα. Θα επιχειρήσω να φωτίσω μερικές πτυχές αυτής της σχέσης, με κύριο άξονα την αρχιτεκτονική. Το πιο ενδιαφέρον στοιχείο προς αυτή την κατεύθυνση είναι ότι ο Ξενάκης συμμετείχε στον σχεδιασμό ως μηχανικός, αναλαμβάνοντας να δώσει μορφή και δομή στις άτυπες νεωτερικές αναζητήσεις του Le Corbusier των μεταπολεμικών χρόνων. Η επίλυση των σύνθετων προβλημάτων, που κατάφερε η συνεργασία αυτή, μορφοποίησε ιδεατές σχέσεις που κανένας από τους δύο δεν θα είχε συλλάβει ούτε και ολοκληρώσει μόνος. Το μοναστήρι της Tourette, η Chandigarh, το στάδιο της Βαγδάτης και το περίπτερο της Philips θα φωτίσουν τη σχέση τους, που έφτασε στο λογικό όριο όταν η μουσική της αρχιτεκτονικής μπόρεσε να γίνει αρχιτεκτονική της μουσικής.

Αρχιτέκτων Μηχ.
Π.Θ, Υποψήφια
διδάκτωρ
Université Paris 8
& ENSAPLV

© Elisavet Kiourtsoglou

Οι Πυθαγόρειοι αντιστοιχώντας τα κλάσματα ακέραιων αριθμών (2/1, 3/2, 4/3) με τα αρμονικά μουσικά διαστήματα προσέφεραν στους αρχιτέκτονες τη δυνατότητα να μεταφέρουν αυτές τις μετρήσεις στο χώρο και να παράγουν, κατά αναλογία, αρμονικά κτίσματα. Ο Le Corbusier, στις αρχές του 20ού αιώνα –μέσα σε ένα κλίμα νεο-πυθαγορισμού που είχε, μεταξύ άλλων, εκπρόσωπο τον Matila Ghyka και τις έρευνές του γύρω από τη χρυσή τομή–, συλλαμβάνει και κατασκευάζει το Modulor ως κλίμακα μεγεθών (*gamme des mesures*), κατά τον ίδιο τρόπο και για τον ίδιο λόγο, σύμφωνα με τον ίδιο, που οι μουσικοί κατασκευάζουν μουσικές κλίμακες [LC 1949].

Το 1954, όταν ο Le Corbusier αποδέχεται την πρόταση να αναλάβει το σχεδιασμό και την κατασκευή του μοναστηριού της Τουρέτ, λίγο έξω από τη Λυών, εμπιστεύεται ένα μεγάλο κομμάτι της ευθύνης του έργου στον Ιάννη Ξενάκη. Ο νεαρός μηχανικός θα χρησιμοποιήσει το Modulor και θα μεταφέρει στις γυάλινες όψεις του κτηρίου κάποιες από τις μουσικές σχέσεις που διατρέχουν τις *Μεταστάσεις* (*Metastaseis*, 1953-54), έργο που τον κάνει να ξεχωρίσει από τους συνθέτες σειραϊκής μουσικής εκείνης της περιόδου [LC 1955]. Σχεδόν τριάντα χρόνια μετά, ο Ξενάκης περιγράφει συνοπτικά αυτή την αναλογία σε ένα κείμενο του, χωρίς ωστόσο να μπαίνει σε λεπτομέρειες που θα μας επέτρεπαν να διαπιστώσουμε πώς επιτεύχθηκε αυτή η μεταφορά [Ι.Χ. 1984]. Ποιες είναι οι μαθηματικές σχέσεις με τις οποίες ο Ξενάκης μεταφέρει στα «κυματιστά» υαλοστάσια της Τουρέτ κάποια χαρακτηριστικά της νέας μουσικής που οραματίζεται; Τι δανείζεται και τι απορρίπτει από τον Le Corbusier στον τρόπο που χρησιμοποιεί το Modulor; Στην παρούσα παρουσίαση θα γίνει μια απόπειρα να απαντηθούν αυτά τα ερωτήματα, μέσα από την επανεξέταση των αρχείων του ιδρύματος Le Corbusier, που έλαβε χώρα κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής μου διατριβής.

Βιβλιογραφία

LE CORBUSIER, *Le Modulor. Essai sur une mesure harmonique a l'échelle humaine applicable universellement à l'architecture et à la mécanique*, Paris: Editions de l'Architecture d'Aujourd'hui, 1949, Réédition facsimilée Basel : Birkhäuser 2000.
LE CORBUSIER, *Le Modulor II : La parole est aux usagers, Suite de « Le Modulor » «1948 »*, Paris : Éditions de l'Architecture d'Aujourd'hui, 1955, Réédition facsimilée Basel: Birkhäuser 2000.
XENAKIS Iannis, « The Monastery of La Tourette » in, *The Le Corbusier Archive*. Paris/New York : Garland Architectural Archives, Tome XXVIII, 1984, 143-162 ; Στα γαλλικά : Xenakis Iannis, « Le monastère de la Tourette », in *Iannis Xenakis: Musique de l'architecture*, Sharon Kanach (ed), Marseille : Parenthèses, 2006, pp. 105-119.

Iannis Xenakis

Music and Architecture

architectural projects, texts, and realizations

Compilation, Translation, and Commentary by

Sharon Kanach

The Iannis Xenakis Series No. 1

PENDRAGON PRESS
HILLSDALE, NEW YORK

The Iannis Xenakis Series

No.1 *Music and Architecture*

No.2 *Performing Xenakis*, ed. Sharon Kanach (Summer, 2010)

No.3 *The Instrumental Music of Iannis Xenakis: Theory, Practice, Self-Borrowing*, by Benoît Gibson (forthcoming)

Pendragon Press is grateful to the Calouste Gulbenkian Foundation

and the Dragan Plamenac Publication Endowment Fund of the
American Musicological Society for their support in the publication of
this book.

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data

Xenakis, Iannis, 1922-2001.

[Musique de l'architecture. English]

Music and architecture : architectural projects, texts, and realizations

/ by

Iannis Xenakis ; translated, compiled [i.e. compiled] and presented by
Sharon Kanach.

p. cm. — (The Iannis Xenakis series ; no. 1)

Includes bibliographical references and index.

ISBN 978-1-57647-107-4

1. Architecture, Modern--20th century. 2. Le Corbusier, 1887-1965.

I.

Kanach, Sharon E. II. Title.

NA1053.X46A3513 2008

720.92--dc22

2008013982

Copyright 2008 Sharon E. Kanach

Sharon Kanach

Mosaic of coherences: examining the relationships between Xenakis's music and architecture

*Musician, Vice-
President Centre
Iannis Xenakis,
Université de
Rouen*

This talk will retrace the evolution of Xenakis's own conception of how his musical thinking and works were deeply influenced by his training, knowledge and experience as an architect – and vice versa. From early annotations in his personal notebooks, to items he published over time, to the posthumous release of *Music and Architecture* we will discover how music and architecture are intrinsically connected to the point of being inseparable for this polymath.

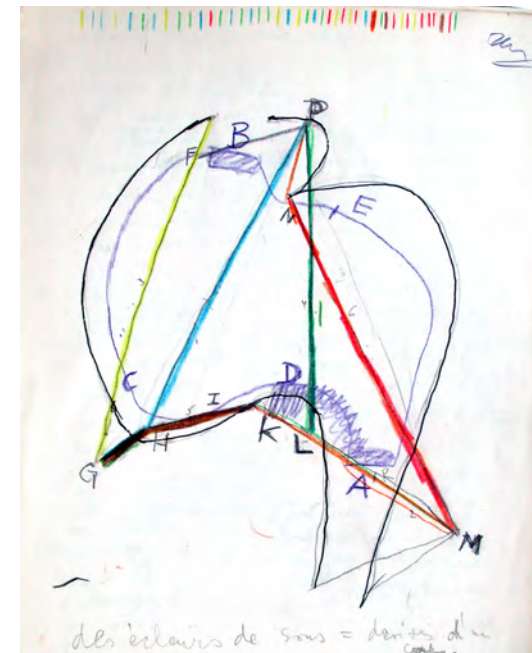
Μωσαϊκό από συνάψεις: εξετάζοντας τη σχέση της μουσικής του Ξενάκη με την αρχιτεκτονική

*Μουσικός,
Αντιπρόεδρος
του Κέντρου
Ιάννης Ξενάκης,
Πανεπιστήμιο της
Rouen*

Πώς αντιλαμβανόταν ο Ιάννης Ξενάκης το ότι η μουσική του σκέψη και τα έργα του ήταν βαθιά επηρεασμένα από τις σπουδές, τις γνώσεις και την πείρα του ως αρχιτέκτονα – και το αντίστροφο: σε αυτό το ερώτημα θέλω να απαντήσω με τη σημερινή μου παρουσίαση. Από τα νεανικά του σχόλια στα προσωπικά του ημερολόγια μέχρι τις κατά καιρούς δημοσιεύσεις του και μέχρι το έργο *Μουσική και Αρχιτεκτονική*, που δημοσιεύτηκε μετά το θάνατό του, θα δούμε πώς η μουσική και η αρχιτεκτονική συνδέονται άρρηκτα, σχεδόν αφεχώριστα, για τον «καθολικό» Ξενάκη.

Xenakis notebook
sketch of possible
sound routes
within the Philips
Pavilion

πηγή: [M&A, p.93]

Appendix B

Synoptic Table of Xenakis' Life and Works

Sharon Kanach

	<i>Life</i>	<i>Musical Works</i>	<i>Architectural Projects</i> <i>N.B. Unrealized projects in italics</i>	<i>Important Writings</i> dates written (when known) otherwise 1 st publication (<i>italics</i> = in present volume ; bold = published book) if published/reprinted in books, indicated by <i>MF</i> = <i>Musiques Formelles</i> ; <i>MA</i> = <i>Musique Architecture</i> <i>FM</i> = <i>Formalized Music</i> ; II = second edition; <i>K</i> = <i>Kéleütha</i> ; <i>GB</i> = <i>Gravesaner Blätter</i> ; up = unpublished; otherwise, in various periodicals = cf. Solomos Bibliography at www.iannis-xenakis.org
1922	Born on May 29 in Rumania			
1927	Mother dies			
1932	-1938 English-Greek private school in Spetsai, Greece			
1940	Athens Polytechnic Institute		1947-59 Le Corbusier Years 1947-52 Cité Radieuse housing project	
1941	Joins & leads student demonstrations, Greek Resistance			
1945	January 1, loses left eye from shrapnel during fighting in Athens			
1947	November 11, arrives in Paris			
1948	Condemned to death in Greece in absentia			

1949		1949-50 <i>Seven Untitled Pieces</i>		
1950	Meets Françoise whom he marries in 1953	1950-51 <i>Six Chansons</i>	1950-54 Rezé-les Nantes housing project	
	1950-53 Meets and studies with Messiaen		1951-56 (59) Assemblée- Chandigarh	
1952		<i>Dhipli zyia</i> <i>Zyia</i> (two versions) <i>Trois Poèmes</i>		
1953		<i>La Colombe de la paix</i> <i>Anastenaria; Procession aux eaux claires</i> <i>Anastenaria; Le sacrifice</i> <i>Stamatis Katotakis, chanson de table</i> 1953-54 <i>Metastaseis</i>	1953-56 La Tourette Convent 	Métastaseis, Analyse La crise de la musique sérielle (GB,K)
1954	First meeting with Hermann Scherchen			
1955	Joins the GRMC (that becomes GRM in 1958)	1955-56 <i>Pithoprakta</i>	1955-59 (65) Bagdad Stadium	Théorie des probabilités et composition musicale (GB,MA,K)
	1955-56 First professional encounter with Maurice Fleuret		1955-59 (61) Youth & Arts Center, Firminy	<i>Le Modulor</i> (GB) A la recherche d'une musique stochastique (GB,MF, FM) Les trois paraboles (MA) <i>Notes sur un "geste électronique"</i> (MA)
1956	Birth of his daughter, Mâkhi	1956-57 <i>Achorripsis</i>	1956-58 Philips Pavilion 	Elements of stochastic music (GB,MF,FM)
1957	Awarded Fondation Européenne pour la Culture prize	<i>Diamorphoses</i>		

1958 *Concret PH*
1958/59 *Analogique A et B*

1959 *Syrmos*
Duel

1960 *Orient-Occident*

1961 *Herma*

1st trip to Japan
1961-63 Follows course
in Logic with Guilbaud
at the Ecole des Hautes
Etudes, Paris

1962 Leaves the GRM
Morsima-Amorsima
(ST/4,2-030762)
Atrées (ST/10,3-060962)
Polla ta dhina
Stratégie
ST/48,1-240162
ST/10.1-080262
ST/4.1-080262
Eonta

1963 Invited to teach at
Tanglewood, USA
Manos Hadjidakis Prize,
Athens

1964 1963-64 Ford Founda-
tion grant in Berlin
Hiketides
Akrata

1965 Obtains French nation-
ality
Le Corbusier dies
Oresteïa
Nomos alpha
1965-66 *Terretektorh*

Scherchen Auditorium

The Riddle of Japan
Sur Vitruve
La musique stochastique: élé-
ments sur les procédés probabi-
listes de composition musicale
(GB, MF, FM)

Musiques Formelles

La ville cosmique
La voie de la recherche et de la
question (K)

Le Corbusier (GB)
Vers une métamusique (MA)

1966	Trip to Manila Founding of EMAMu (which becomes CEMAMu in 1972) Scherchen dies	
1967	-72 Associate Profes- sor, Indiana University, Bloomington	<i>Polytope de Montreal</i> <i>Medea Seneca</i> <i>Nomos gamma</i> 1967-68 <i>Nuits</i> 1968-69 <i>Kraanerg</i>
1969	First trip to Shiraz (Iran)	<i>Anaktoria</i> <i>Persephassa</i> <i>Synaphai</i> 1969-70 <i>Hibiki Hana Ma</i>
	1969-70 Research assistant at CNRS	
1970		
1971		<i>Charisma</i> <i>Persépolis</i> <i>Aroua</i> <i>Mikka</i> <i>Antikhthon</i>
1972	Honorary member "British Computer Arts Society" Invited to teach at Darmstadt Trip to Bali and Java 1972-89 Professor Univ de Paris I	<i>Polytope de Cluny</i> <i>Linaia-Agon</i> <i>Eridanos</i>
1973		<i>Evryali</i> <i>Cendrées</i>

Vacation home, Greece for
F-B Mâche (until 1977)

1966-67
Polytope de Montréal

Idole, sound sculpture; Osaka
Expo

Polytope de Persépolis
1971-72 Projects for Art Cen-
ters in Persepolis and Chaux-
de-Fonds

Le Polytope de Cluny I
Le Polytope de Cluny II

Vers une philosophie de la
musique(GB)

Formalisation et axiomatisation
de la composition musicale
(MA)

Musique Architecture
Formalized Music (IUP)

ca. 1971-72 *Topoi*

1974 First return to Greece
Invited to teach at
Darmstadt
Maurice Ravel Gold
Medal award - SACEM

Erikhthon
Gmeeoorh
Noomena

1974-76
Restauration & annex,
Corsica, R. Schneider

1975 Gresham Professor
of Music, City Univ
London
Honorary member:
American Academy of
Arts & Sciences

Empreintes
Phlegra
Psappa
N'Shina
Theraps

1976 Doctorat d'état,
Univ. de Paris I
Grand Prix National de
la Musique, France

Khoai
Retours-Windungen
Epeï
Mikka-S
Dmaathen

1977 First version of the
UPIC built at CEMAMu
Beethoven Preis der
Stadt

La Légende d'Er
A Hélène
Akanthos
A Colone
Kottos
Jonchaies

Musique. Architecture, II
Culture et créativité (K)

Des univers du son (K)
*La Légende d'Er. Geste de lu-
mière et de son du Diatope*
Nouvelles propositions sur la
microstructure des sons (FM)

1978 1st trip to Mexico

Ikhoor
Mycènes Alpha
Plèiades

Le Diatope, Paris

Pensée scientifique et musique
(in Greek)
Le Polytope de Mycènes

1979 *Palimpsest*
Anémoessa
Dikhthas

1979-81 *Polytope de Mexique*

Arts/Sciences Alliages (thesis
defense 1976)

1980 Member of the Académie
Européenne des Sciences,
des Arts et des Lettres,
Member of the Conseil
National de la Résis-
tance Hellénique

Aïs

*Spaces and Sources
of auditions and spectacles*

1981	Officier de l'Ordre des Arts et des Lettres, Paris	<i>Mists</i> <i>Embellie</i> <i>Serment-Orkos</i> <i>Komboï</i> <i>Nekuia</i> <i>Pour la Paix</i>
1982	Chevalier de la Légion d'Honneur	<i>Pour Maurice</i> <i>Pour les Baleines</i> <i>Shaar</i>
1983	Member of the Institut de France (Institut des BeauxArts)	<i>Tetras</i> <i>Chant des soleils</i> <i>Khal Perr</i> 1983-84 <i>Lichens</i> <i>Thallein</i>
1984		<i>Naama</i> <i>Nyûyô</i>
1985	Officier de l'Ordre National du Mérite	<i>Idmen A</i> <i>Idmen B</i> <i>Alax</i>
1986	Ateliers Upic founded in Paris	<i>A l'île de Gorée</i> <i>Keren</i> <i>Horos</i> <i>Kegrops</i> <i>Akea</i> <i>Jalons</i>
1987	Grand Prix de la Ville de Paris	<i>AR. (hommage à Maurice Ravel)</i> <i>Kassandra</i> <i>Tracées</i> <i>XAS</i> <i>Ata</i> <i>Taurhiphanie</i>

d'auditions et de spectacles

Musiques Formelles, II
Entre Charybde et Scylla (K)
Le temps en musique (1988 version in K)
Les chemins de la composition musicale (K)

Music & Originality (published in French, 1984 in K)
Polytopes
Science et technologie, instruments de création
Il faut se débarrasser des préjugés architecturaux

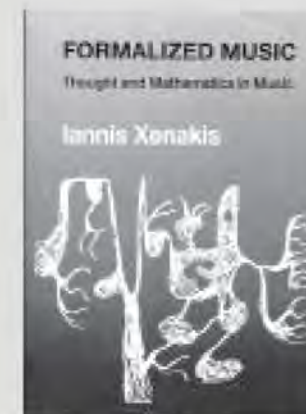
L'univers est une spirale (K)
Pour l'innovation culturelle (K)
Le Couvent de La Tourette

Conditions du musicien (K)
Arts/Sciences: Alloys

Préface pour "Le Couvent de La Tourette"

1988			1987-88 <i>Rebonds</i>
1989			<i>Waarg</i> <i>Echange</i> <i>Epicycle</i> <i>Voyage absolu des Unari vers</i> <i>Andromède</i> <i>Oophaa</i> <i>Okho</i>
1990			<i>Knephas</i> <i>Tuorakemsu</i> <i>Kyania</i> <i>Tetora</i> <i>Dox-Orkh</i> <i>Roäi</i> <i>Krinoïdi</i> <i>Gendy3</i> <i>Troorkh</i>
1991	GENDY computer music program developed. Officier de la Légion d'Honneur Commandeur de l'Ordre des Arts et des Lettres		
1992	Death of Olivier Messiaen		<i>La déesse Athena</i> <i>Pu wijnuej we fyp</i> <i>Paille in the wind</i>
1993			<i>Les Bacchantes</i> <i>Mosaïques</i> <i>Plekto</i>
			1993-94 <i>Dämmerchein</i>
1994			<i>Sea Nymphs</i> <i>Mnamas kharin Witoldowi</i> <i>Lutoslawskiemu</i> <i>S.709</i> <i>Ergma</i>

Plans for Mâkhi Xenakis-Klatzmann home, Paris

Formalized Music, II

Kéleütha
Creativity

1995	Commandeur dans l'Ordre National du Mérite Chevalier de la Légion Grecque du Phénix, Athens	<i>Koïranoï</i> <i>Kai</i> <i>Voile</i> <i>Kuilenn</i>
1996		<i>Iolkos</i> <i>Hunem-Iduhey</i> <i>Roscobeck</i> <i>Ittidra</i> <i>Zythos</i>
1997	Kyoto Prize	<i>Sea-Change</i> <i>O-Mega</i>
1998	International Music Council award, UNESCO	
1999	Polar Prize of the Royal Academy, Stockholm	
2001	February 4, Xenakis dies at home	

Home away from home,
Corsica

Determinancy and
Indeterminancy

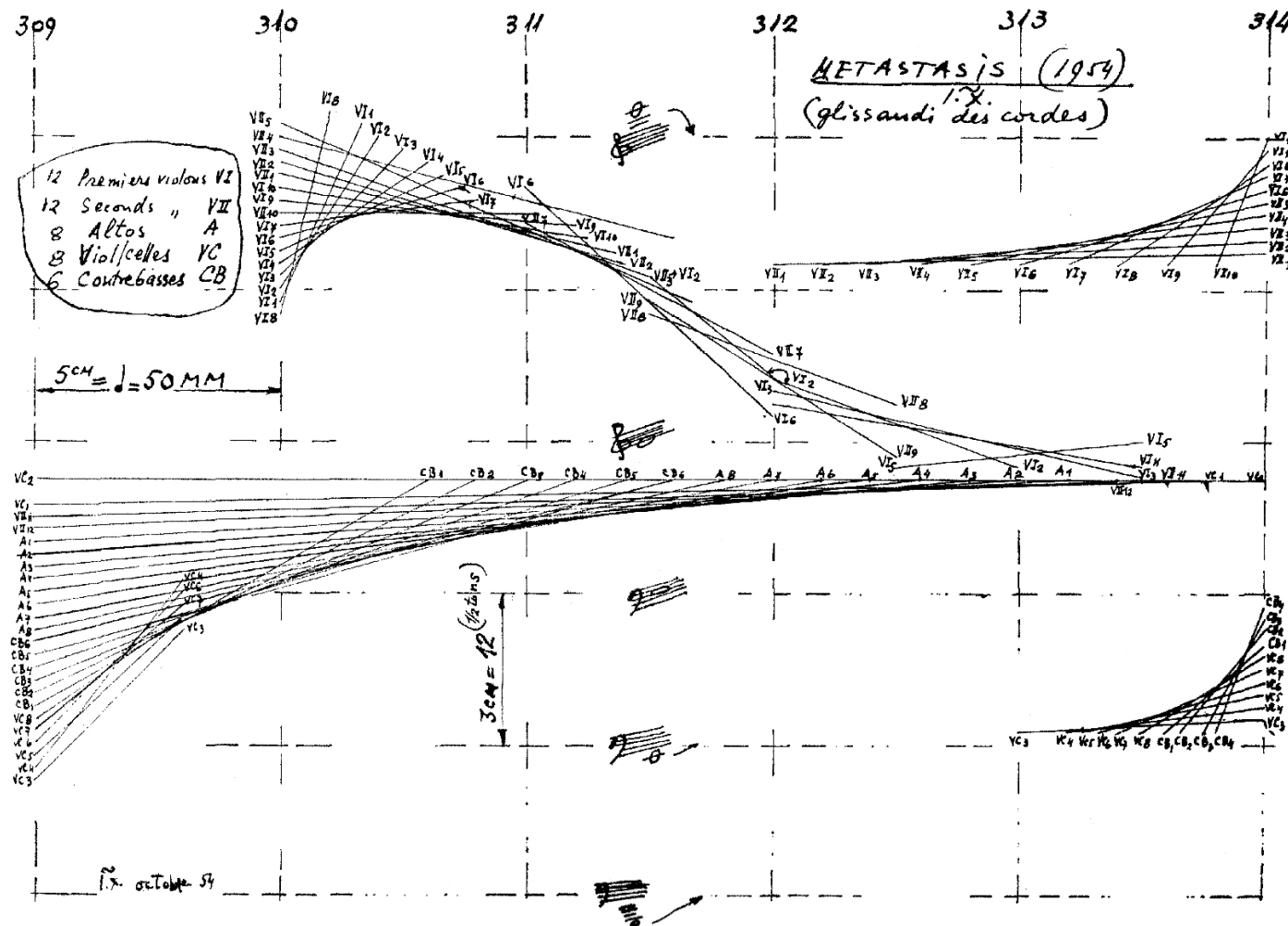

Μάκης
Σολωμός

Η μουσική ως «κινητή αρχιτεκτονική». Η επιρροή της
αρχιτεκτονικής πάνω στην μουσική του Ι. Ξενάκη

Καθηγητής
Μουσικολογίας,
Universite Paris 8

Το έργο του Ξενάκη είναι πολύμορφο και μπορεί κανείς να το εξετάσει υπό πολλά πρίσματα: του συνθέτη, του θεωρητικού ή του αρχιτέκτονα, του εισηγητή των πιθανοτήτων στη μουσική, του δημιουργού των μεγάλων δονήσεων, του χρήστη των κυψελοειδών αυτομάτων, του πολύμεσου καλλιτέχνη των πολυτόπων... Θα εξετάσουμε εδώ μερικά χαρακτηριστικά του μουσικού του έργου που επιτρέπουν να ορίσουμε τον Ξενάκη ως αρχιτέκτονα του ήχου: την ιδέα μιας ηχοπλαστικής μορφολογίας, την παράθεση μουσικών μπλόκων, τη χωρική ποιότητα της μουσικής του...

Αντώνιος
Αντωνόπουλος

Η ηχοπλαστική ως τεχνική αρχιτεκτονικών και μαθηματικών εφαρμογών στην σύνθεση

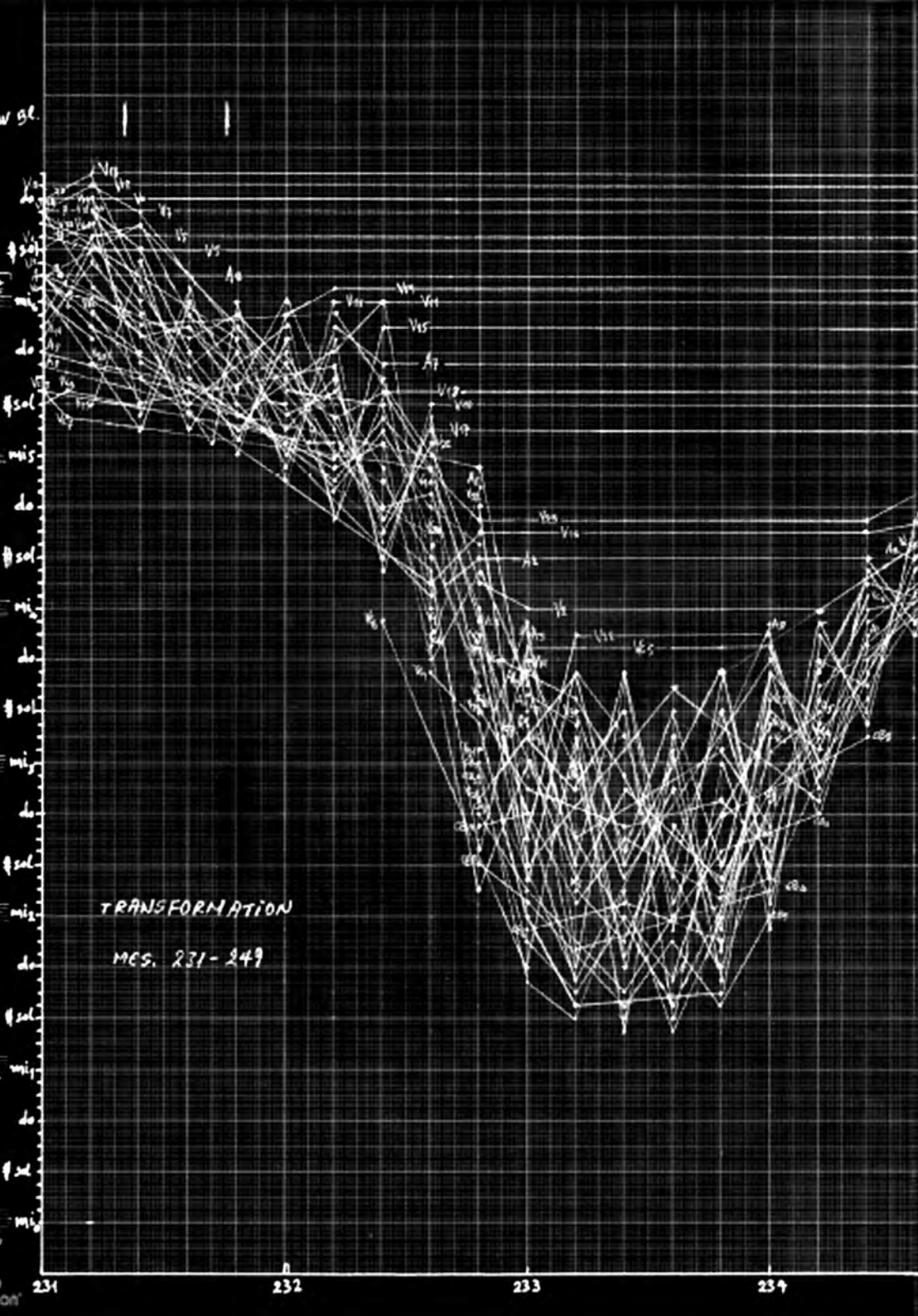
Συνθέτης,
Διδάκτωρ
Αναλυτικής και
Συστηματικής
Μουσικολογίας

Ο Ιάννης Ξενάκης, με την τριπλή ιδιότητα του συνθέτη, του αρχιτέκτονα και του μαθηματικού, εισήγαγε, ήδη από το έργο *Μεταστάσεις* (1953-54), την αρχιτεκτονική σκέψη και σχεδίαση στη συνθετική πράξη. Την ίδια περίοδο (1953-56) επεξεργάζονταν παράλληλα τα σχέδια της μονής La Tourette στο γραφείο του Le Corbusier. Το 1955 άρχισε να συνθέτει το έργο *Πιθοπρακτά*, που ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο 1956, ενώ η μονή είχε μόλις εισέλθει στο στάδιο της οικοδόμησης. Στις προκαταρκτικές σημειώσεις του Ξενάκη για το έργο, τον Ιανουάριο του 1956, εμφανίζεται για πρώτη φορά ο όρος *ηχοπλαστική* (*plastique sonore*). Το κείμενο, με αρχικό τίτλο «Πιθανοτικός λογισμός στη νέα ηχοπλαστική» [*Calcul des probabilités dans une nouvelle plastique sonore*], αποτελεί πρόπλασμα του γνωστού άρθρου με γενικό τίτλο «Lettre à Hermann Scherchen», που εκδόθηκε στο *Gravesaner Blätter* № 6 (18/09/1956).

Σε αυτό το πλαίσιο –και δεδομένου ότι η προσυνθετική εργασία του *Πιθοπρακτά* έχει γίνει σε χαρτί μιλιμετρέ, με εμφανείς τις αρχιτεκτονικές πρακτικές και γενικευμένη χρήση πιθανοτικού λογισμού–, μπορούμε να συμπεράνουμε με ασφάλεια ότι ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός και τα μαθηματικά αποτελούν τα μέσα για την εφαρμογή και υλοποίηση της νέας ιδέας περί *ηχοπλαστικής*, όπως αυτή γίνεται αντιληπτή από τον Ξενάκη. Ειδικότερα, τα μαθηματικά προμηθεύουν τις διαφορετικές διάρκειες των ηχητικών γεγονότων και τα τονικά ύψη, που συνιστούν τα δομικά υλικά της σύνθεσης, και χρησιμοποιούνται στη χωροταξία των ηχοδομών και την παράθεση των μερών του έργου. Έτσι, η αρχιτεκτονική και τα μαθηματικά γίνονται το μέσο για τη διαμόρφωση του ήχου, την *ηχοπλασία*, που είναι και το τελικό προϊόν της ενόρασης, της βούλησης και της ιδιαίτερης τεχνικής του συνθέτη.

Γράφημα με βάση
την παρτιτούρα
του Ιάννη Ξενάκη,
Πιθοπρακτά

πηγή: Α.
Antonopoulos, *De
la modélisation
matricielle dans
Pithoprakta de
Iannis Xenakis.
Approche
systémique
et analytique.*
Sorbonne - Paris
IV, 2008.

Αναστασία
Γεωργάκη

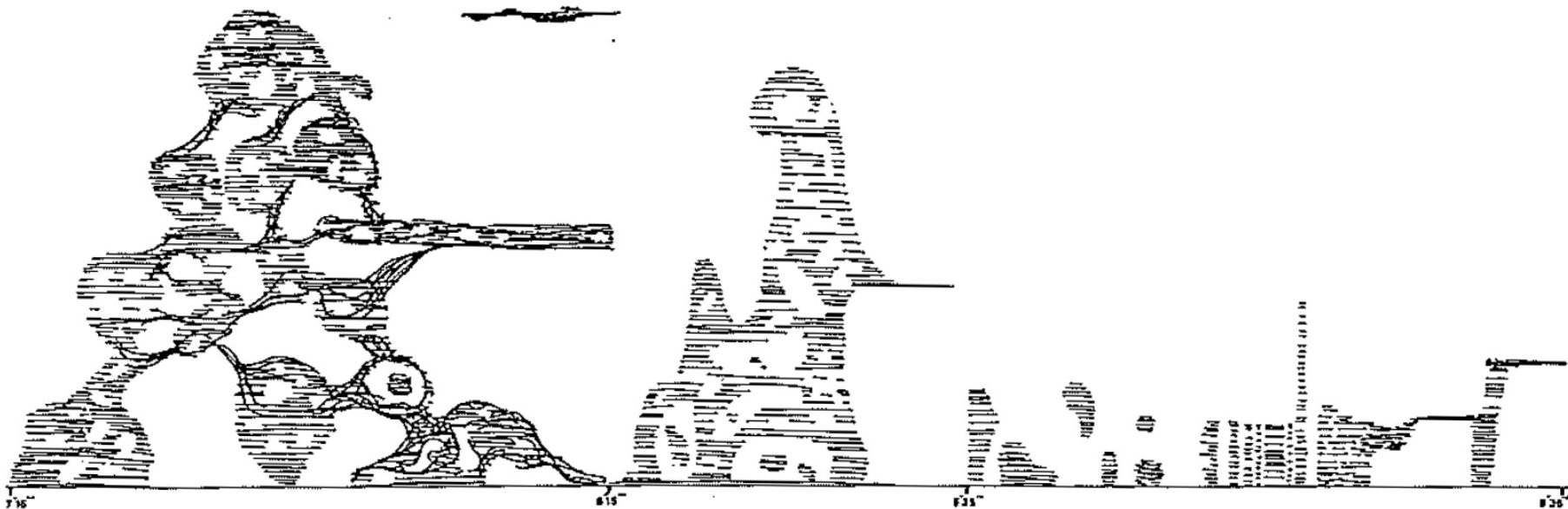
Η αρχιτεκτονική του ήχου στο Πολύτοπο των Μυκηνών (1978) του Ι. Ξενάκη

Αν. καθηγήτρια
Μουσικής
Τεχνολογίας ΤΜΣ
ΕΚΠΑ

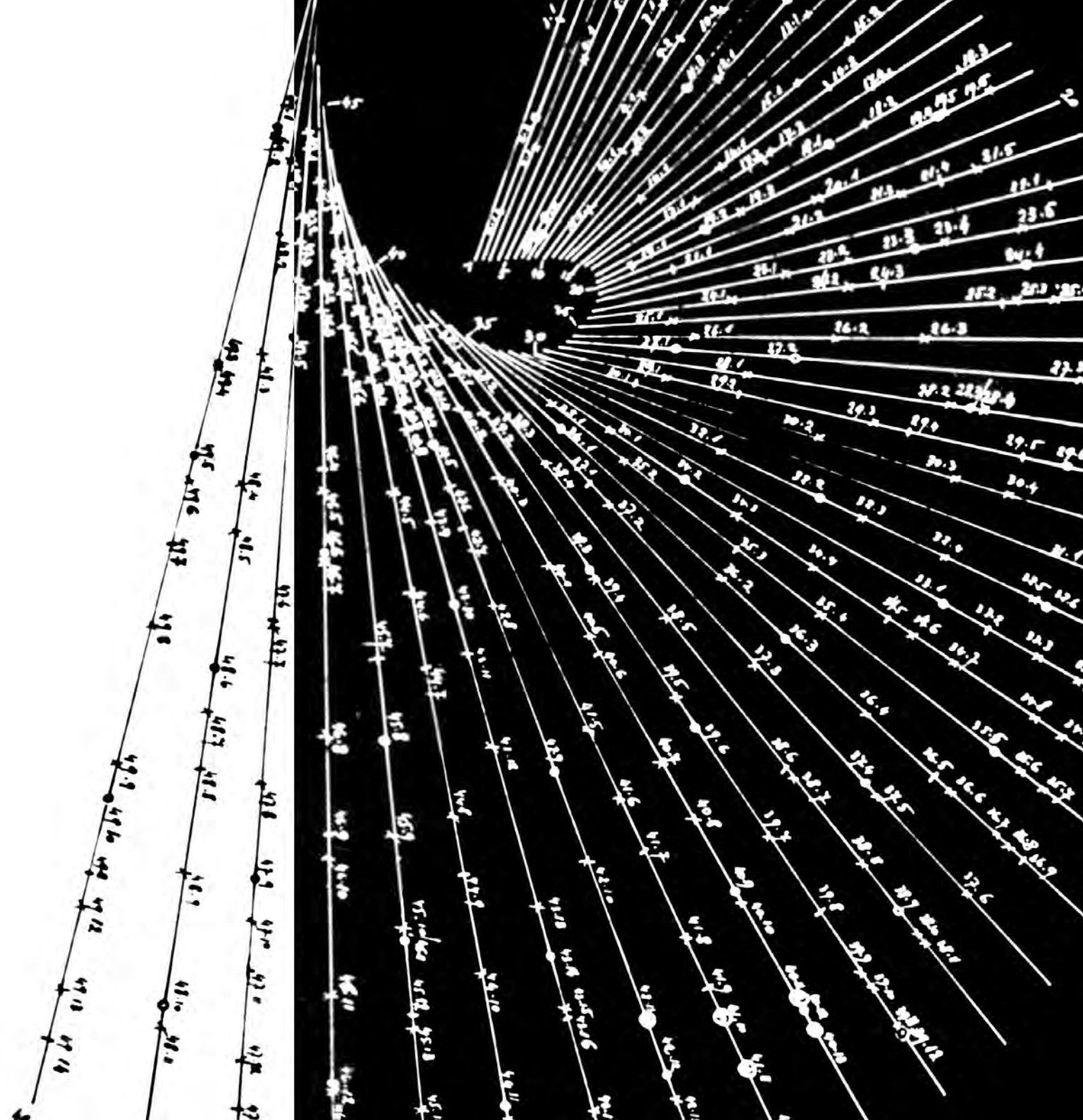
Στο επιβλητικό τοπίο των Μυκηνών, το 1978, ο Ξενάκης δημιούργησε ένα μοναδικό συμβάν πολλών τόπων, με οπτικοακουστικά ερεθίσματα, ηχητικά περιβάλλοντα, μουσική και ποίηση, και με απόλυτο σεβασμό στο ιστορικό φυσικό ηχοτοπίο των Μυκηνών.

Το Πολύτοπο των Μυκηνών στηρίζεται στην επισταμένη μέλετη του χώρου σε σχέση με το ιστορικό παρελθόν, και στη συνομιλία των φυσικών ήχων (ανθρώπινη φωνή, κουδούνια προβάτων, κρουστά κ.ά.) με το αρχιτεκτόνημα του ηλεκτρονικού έργου *Μυκίνες Άλφα*, το οποίο στηρίζεται στον μικροδομικό σχεδιασμό του ήχου στο περιβάλλον UPIC (πολυαγωγή) για τις ανάγκες αυτού του Πολυτόπου.

Μέσω του «ετεροτοπικού» ηχοτοπίου των Μυκηνών ο Ξενάκης δημιούργησε ένα ανεπανάληπτο, καθολικό έργο τέχνης, που προβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά χιλιάδων χρόνων μέσα από την οπτική του σύγχρονου κόσμου, με άξονα την αρχιτεκτονική οργάνωση στον χώρο του ήχου της μουσικής, του λόγου και της φύσης και τις τεχνολογίες της εποχής.

πηγή: MYCENAE - ALPHA, 1978, IANNIS XENAKIS

Παναγιώτης Τουρνικιώτης

Διδάσκει θεωρία της αρχιτεκτονικής στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. Σπούδασε αρχιτεκτονική, πολεοδομία, γεωγραφία και φιλοσοφία στην Αθήνα και στο Παρίσι. Η έρευνά του εστιάζει στην κριτική θεωρία και ιστορία, και στον τρόπο με τον οποίο η κατανόηση του παρελθόντος συνεισφέρει στη διεπιστημονική συγκρότηση στρατηγικών σχεδιασμού στην αρχιτεκτονική και την πολεοδομία. Έχει δημοσιεύσει και επιμεληθεί πολλά βιβλία, μεταξύ άλλων, *Adolf Loos, Ο Παρθενώνας και η ακτινοβολία του στα νεώτερα χρόνια, Η ιστοριογραφία της μοντέρνας αρχιτεκτονικής, Η αρχιτεκτονική στη σύγχρονη εποχή και Η διαγώνιος του Le Corbusier*. Έχει επιμεληθεί την οργάνωση πολλών αρχιτεκτονικών εκδηλώσεων και έχει συμμετάσχει σε συμβούλια και επιτροπές. Συμμετέχει στο Docomomo International ως μέλος της εκτελεστικής επιτροπής, και είναι συντονιστής του ελληνικού Docomomo. Το ερευνητικό ενδιαφέρον του έχει πρόσφατα στραφεί στο έργο του Le Corbusier και τον επαναπροσδιορισμό του κέντρου στη μητροπολιτική Αθήνα.

Ελισάβετ Κιουρτσόγλου

Γεννήθηκε το 1981. Είναι αρχιτέκτων μηχανικός (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, 2005), κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης (Mphil, ΕΜΠ, 2009) και υποψήφια διδάκτωρ στο Πανεπιστήμιο Paris 8 & ENSAPLV. Για τη διδακτορική της διατριβή, που αναλύει την αναλογία μεταξύ αρχιτεκτονικής και μουσικής στο έργο του Ιάννη Ξενάκη, έχει λάβει υποτροφία από το ΙΚΥ και από τα ιδρύματα Α.Γ. Λεβέντη, Παιδείας και Ευρωπαϊκού πολιτισμού, και Π. & Ε. Μιχελή. Έχει συμμετάσχει σε διεθνή συνέδρια για το έργο του Ξενάκη («Xenakis: La musique électroacoustique» Paris 8, 2012, και 40ο Διεθνές Συνέδριο Μουσικής με Υπολογιστές, Αθήνα, 2014). Η έρευνά της για την κατοικία του F.B. Mâche στην Αμοργό έχει δημοσιευτεί στο *Activité artistique et spatialité* (Harmattan, 2009), ενώ το άρθρο της με θέμα το Pavillon Philips αναμένεται να δημοσιευτεί στον συλλογικό τόμο *Représenter la transformation, ou comment saisir les espaces-temps habités* (UMR Lavue, 2016).

Sharon Kanach

The American musician Sharon Kanach has lived in France for most of her adult life. She originally went to Paris to study under Nadia Boulanger. Very quickly however, her path crossed that of Iannis Xenakis, with whom she collaborated closely, especially on his writings. First, she translated *Arts/Sciences: Alloys*, followed by a new, revised, and enlarged edition of his seminal *Formalized Music*, both for Pendragon Press. In 2006, Editions Parenthèses published Xenakis's *Musique de l'Architecture* in French, which Kanach co-authored (released in a distinct edition by Pendragon Press as *Music and Architecture*, 2008). As General Editor of the "Xenakis Series" at Pendragon Press, Kanach has, so far, also edited two collective volumes: *Performing Xenakis* and *Xenakis Matters*. Since 2007, Kanach is vice-president of the Centre Iannis Xenakis (formerly CCMIIX and Ateliers UPIC, originally created by Xenakis in 1985) based at the Université de Rouen. In 2014, the CIX co-published with the Ecole Nationale Supérieure d'Architecture-Normandie a collective volume in French: *Xenakis et les Arts*. In 2010 Kanach founded the "Xenakis Project of the Americas" under the prestigious auspices of the Brook Center for Music Research and Documentation at the CUNY Graduate Center.

Η αμερικανίδα μουσικός Σάρον Κάνα έζησε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής της στη Γαλλία. Μαθήτευσε αρχικά δίπλα στη Νάντια Μπουλανζέ, και σύντομα συνάντησε τον Ιάννη Ξενάκη, με τον οποίο συνεργάστηκε στενά κυρίως σε ό,τι αφορά το γραπτό του έργο. Αρχικά μετέφρασε το *Arts / Sciences: Alloys* και ακολούθως μια αναθεωρημένη και διευρυμένη έκδοση του *Formalized Music* για το Pendragon Press. Το 2006 δημοσιεύθηκε στα γαλλικά το *Musique de l'architecture* του Ξενάκη (Editions Parenthèses), με τη συμβολή της Σάρον Κάνα (co-author), που κυκλοφόρησε σε ξεχωριστή έκδοση από το Pendragon Press, όπως και το *Music and Architecture*, το 2008. Ως διευθύντρια σύνταξης του περιοδικού *Xenakis Series* (Pendragon Press) έχει επιμεληθεί τους συλλογικούς τόμους *Performing Xenakis* και *Xenakis Matters*. Από το 2007 είναι αντιπρόεδρος του Κέντρου Ιάννη Ξενάκη (CIX - πρώην CCMIIX και Ateliers UPIC), που εδρεύει στο Πανεπιστήμιο της Ρουέν. Το 2014, το CIX, σε συνεργασία με την Ecole Nationale Supérieure d'Architecture-Normandie, δημοσίευσε τον συλλογικό τόμο *Xenakis et les Arts*. Το 2010 η Κάνα δημιούργησε το Xenakis Project of the Americas, υπό την αιγίδα του αναγνωρισμένου κύρους Brook Center - Κέντρο Μουσικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης στο Graduate Center του Πανεπιστημίου της πόλης της Νέας Υόρκης.

Μάκης Σολωμός

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1962. Στη δικτατορία, εξορίστηκε μαζί με την οικογένειά του στη Γαλλία, απ' όπου επέστρεψε το 1980. Σπούδασε σύνθεση και μουσικολογία. Δίδαξε στο Πανεπιστήμιο Μονπελιέ 3 και υπήρξε μέλος του Institut universitaire de France. Από το 2010 είναι καθηγητής μουσικολογίας στο Paris 8 και ερευνητής στο MUSIDANSE, το οποίο διευθύνει. Έχει δημοσιεύσει εργασίες πάνω στη σύγχρονη μουσική δημιουργία. Οι έρευνές του επικεντρώνονται, μεταξύ άλλων, στην ανάδυση του ήχου, την έννοια του μουσικού χώρου, στις νέες μουσικές τεχνικές, τις μετουσιώσεις της ακρόασης, τις αισθητικές μεταβολές. Ως ειδικός στον Ξενάκη, έχει προτείνει νέους τρόπους ερμηνείας της μουσικής του και έχει οργανώσει διεθνή συμπόσια πάνω στο έργο του. Επιμελήθηκε την έκδοση *Κείμενα περί μουσικής και αρχιτεκτονικής του Ξενάκη* (Ψυχογιός, 2001) και συνέγραψε το βιβλίο *Ιάννης Ξενάκης: Το σύμπαν ενός ιδιότυπου δημιουργού* (Αλεξάνδρεια, 2008). Το τελευταίο του βιβλίο παρουσιάζει αναλυτικά την ανάδυση του ήχου στη σύγχρονη μουσική (*De la musique au son. L'émergence du son dans la musique des XXe-XXIe siècles* (Presses universitaires de Rennes, 2013). Ασχολείται με την οικολογία του ήχου και οργανώνει ερευνητικά προγράμματα με το συγκεκριμένο θέμα.

Αντώνιος Αντωνόπουλος

Διδάκτωρ Αναλυτικής και Συστηματικής Μουσικολογίας (PhD Sorbonne - Paris 4), Πτυχιούχος Παιδαγωγικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών και συνθέτης. Έχει διδάξει στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (2009-12). Έχει συγγράψει: *Από την τονική στη σύγχρονη μουσική θεωρία* (1999), *Anestis Logothetis: Integration of form with sonic material* (2014) και *Αντίστιξη στο ύφος G.P. Palestrina* (ΤΜΣ-ΑΠΘ, 2009-10). Ανακοινώσεις και μελέτες του έχουν δημοσιευθεί σε Ελλάδα, Γαλλία, Αγγλία, Αυστρία, Ισπανία και στο διαδίκτυο.

Ως επιστημονικός συνεργάτης συνεργάστηκε στην παραγωγή των μουσικών παραστάσεων και αφιερωμάτων: *Iannis Xenakis in First Person* (Πανεπιστήμιο Βοστώνης – Alea III, 2012), *Ιάννης Ξενάκης: Το έργο για σόλο πιάνο* (Ινστιτούτο Γκαίτε Αθηνών – Ένωση Ελλήνων Μουσουργών, 2012), *Ιάννης Ξενάκης σε α' πρόσωπο* (Φεστιβάλ Αθηνών 2011 – Ergon Ensemble), *2ο Αφιέρωμα στον Ιάννη Ξενάκη* (Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης και Κέντρο Μουσικής Σύνθεσης και Ε-κτέλεσης, 2009), καθώς και στην παραγωγή έξι εκπαιδευτικών ταινιών για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση (DVD Μουσική) για το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2003-04). Έχει συνεργαστεί με την ΕΡΑ 3 ως παραγωγός της εκπομπής *Μούσα πολύτροπος* (2001). Συνεργάζεται με ωδεία ως διευθυντής σπουδών και ως καθηγητής ανωτέρων θεωρητικών και σύνθεσης (1983-2016). Έχει διατελέσει καθηγητής στο Πειραματικό Μουσικό Γυμνάσιο-Λύκειο Παλλήνης (1995-2001).

Είναι μέλος της Ένωσης Ελλήνων Μουσουργών.

Αναστασία Γεωργάκη

Αναπληρώτρια καθηγήτρια μουσικής τεχνολογίας και διευθύντρια του Εργαστηρίου Μουσικής Ακουστικής και Τεχνολογίας στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών. Αρχικά σπούδασε φυσική και μουσική στην Ελλάδα. Εκπόνησε μεταπτυχιακές σπουδές και διδακτορική διατριβή στο IRCAM (σε συνεργασία με EHESS) στο Παρίσι στη *Μουσική και Μουσικολογία του 20ού αιώνα, με έμφαση στη μουσική τεχνολογία*. Εργάστηκε ως επιστημονική συνεργάτις και μέλος ΔΕΠ στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου. Από το 2002 είναι μέλος ΔΕΠ του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, όπου διδάσκει μαθήματα που αφορούν την εφαρμογή της μουσικής ακουστικής και των νέων τεχνολογιών στη σύγχρονη μουσική δημιουργία. Έχει συμμετάσχει σε διεθνή και ελληνικά συνέδρια μουσικής πληροφορικής και ηλεκτροακουστικής μουσικής. Έχει συγγράψει άρθρα σε περιοδικά και βιβλία για τη μουσικολογική και συστηματική διάσταση της χρήσης των νέων τεχνολογιών στη μουσικολογική έρευνα, τη μουσική δημιουργία και τη μουσική εκπαίδευση. Έχει διοργανώσει διεθνή συνέδρια, σεμινάρια και ημερίδες. Συνεργάζεται με πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Επίσης, είναι ενεργή μουσικός (ακορντεονίστα) και συνεχίζει τις μουσικές της δραστηριότητες, από τις οποίες αντλεί υλικό για την έρευνά της σχετικά με την ερμηνεία και πρόσληψη της μουσικής μέσα από το πρίσμα της ακουστικής και της πληροφορικής.

Ερμής Θεοδωράκης

Άρχισε σπουδές στο πιάνο το 1990 με τη Νίλυαν Πέρεζ-Ιωαννίδου και το 1996 πήρε δίπλωμα στο Ωδείο της Μουσικής Εταιρίας Αθηνών με τις ανώτατες διακρίσεις, καθώς και Ειδικό Βραβείο «Ι. Ξενάκης» για την εκτέλεση του έργου *Mists*. Στο ίδιο ωδείο σπούδασε σύνθεση με τον Γιάννη Ιωαννίδη ως το 2002, καθώς και μουσικολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών ως το 2004.

Στο Ωδείο του Άμστερνταμ πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στο πιάνο με τον Χόκον Άουστμπο (2002-2004) καθώς και σπουδές σύνθεσης με τον Βιμ Χέντρικς (2004-2006). Στη συνέχεια ακολούθησε μεταπτυχιακές σπουδές σύνθεσης στη Μουσική Ακαδημία της Λειψίας με τον Κλάους-Στέφεν Μάνκοφφ, και αποφοίτησε το 2009 με διάκριση.

Ο Ερμής Θεοδωράκης έχει εμφανιστεί επανειλημμένως ως σολίστ στην Ελλάδα και στο εξωτερικό (Κύπρος, Ολλανδία, Μεγάλη Βρετανία, Γαλλία, Γερμανία, Αυστρία, Λουξεμβούργο, Τσεχία, Ουγγαρία, Αλβανία, Γκάνα-Δυτική Αφρική, Χιλή, Αργεντινή, Βραζιλία, ΗΠΑ). Έχει συμπράξει με πολλές ορχήστρες (Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, Ορχήστρα των Χρωμάτων, Καμεράτα-Ορχήστρα των Φίλων της Μουσικής, Ορχήστρα AGON της Πράγας, Φιλαρμονική του Μπουένος Άιρες, Ορχήστρα Δωματίου των Κάτω Χωρών), καθώς και μουσικά σύνολα (Ελληνικό Συγκρότημα Σύγχρονης Μουσικής, United Instruments of Lucilin – Λουξεμβούργο, Κουιντέτο Πνευστών της Ραδιοφωνίας της Κεντρικής Γερμανίας, Ensemble LINEA – Στρασβούργο, Ensemble SurPlus – Φράιμπουργκ).

Δίνει ιδιαίτερο βάρος στην ερμηνεία της σύγχρονης μουσικής. Έχει παρουσιάσει τις πρώτες παγκόσμιες εκτελέσεις πολλών έργων νέων συνθετών και έχει ηχογραφήσει, μεταξύ άλλων, οκτώ CD με νέα μουσική για πιάνο (έργα για πιάνο της Νέας Σχολής της Βιέννης, πιανιστικά άπαντα Ι. Ξενάκη, Γ. Ιωαννίδη, Γ. Σισιλιάνου, Κλάους-Στέφεν Μάνκοφφ καθώς και έργα συγχρόνων ελλήνων συνθετών).

Ως συνθέτης έχει γράψει για σόλο όργανα και μουσική δωματίου. Έργα του έχουν παρουσιαστεί στην Ελλάδα, την Ολλανδία, στο Βέλγιο, στη Γερμανία και τη Χιλή.

Έχει τιμηθεί με το Βραβείο Δισκογραφίας της Ένωσης Ελλήνων Θεατρικών και Μουσικών Κριτικών, για την ηχογράφηση των πιανιστικών απάντων του Ι. Ξενάκη, και με το βραβείο του Εθνικού Συμβουλίου Μουσικής-UNESCO για τη συνολική του προσφορά στη νέα ελληνική μουσική. Το 2006 διακρίθηκε στον 7ο Διεθνή Διαγωνισμό Πιάνου της Ορλεάνης (Γαλλία), όπου απέσπασε το βραβείο SACEM και τη διάκριση A. Μπουκουρέσλιεφ.

Ο Ξενάκης, σε συστατική επιστολή προς τον Ερμή Θεοδωράκη, είχε δηλώσει ότι τον θεωρεί ιδανικό ερμηνευτή της μουσικής του.

